

Kad vaikui patiktų skaityti: ką pataria psichologai?

Mama.lt., "Gamma" nuotr.

Ar vaikas, gebantis jungti raides į žodžius, jau moka skaityti? Nebūtinai. Psichologai išskiria du skaitymo etapus: techniškasis etapas, taip vadinamas plikas įgūdis, ir turiningo skaitymo etapas, kada skaitant ne tik garsai sujungiami į žodžius, bet ir suvokiama teksto turinio prasmė. Pirmasis etapas malonumo nesuteikia, dar daugiau, jei ties juo įstringama, tai yra užtrunkama ilgiau, nei reikėtų, tai, kas turėtų išaugti į meilę skaitymui, virsta problema.

Gatavų receptų, kaip išugdyti meilę skaitymui, nėra. Kol kas galima tik įvardyti sąlygas, ko jokiū būdu negalima daryti kai vaikas jau pramoko skaityti, bet jo skaitymas dar tik techniškas, tai yra kol kas jis pats dar nenori skaityti iš tikrųjų, sau, savo malonumui. To padaryti jis dar ir negali.

- Skaitymas nuo pat pradžių turi sietis tik su malonumu. Ir nė minties apie represijas! Neverskite ir neįkalbinėkite – „na, paskaityk dar bent eilutę“. Galite išsigalvoti pačių įvairiausių manevrų, žaidimų, bet vaikas turi pats panorėti skaityti, nors ir ne iš karto supranta, apie ką vis dėlto jis ką tik perskaitė.
- Džiaukitės kiekvienu vaiko perskaitytu žodeliu suprasdami, kad tai – tikrai jo mažosios pergalės.
- Nenukreipinėkite jo dėmesio į skaitymo klaidas, pasistenkite jas taisyti kaip nors nepastebimai, o jei galite apsieiti nepataisę – tai ir netaisykite.
- Pirmiesiems skaitiniams rinkitės tik tinkamas knygas – ryškias, su didelėmis raidėmis, su daug paveikslėlių ir, svarbiausia, aiškiu siužetu, kurį įdomu sekti.

O dabar apie manevrus – jų gana daug, tačiau kas padės būtent jūsų vaikui, teks pasirinkti patiems. Dar geriau jei sugalvosite savų būdų.

Kasilio metodas

Šis metodas tinka vaikui, kuris jau skaito gana laisvai, nors jam nepatinka skaityti, taigi jis vis dėlto dar yra užstrigęs techniškojo skaitymo etape.

Išsirinkite įdomų tekstą, kurio siužetas suprantamas ir aiškus, paskaitykite vaikui dalį kūrinio, o pačioje įdomiausioje vietoje staiga nutraukite skaitymą sugalvojusi svarbią priežastį, esą „neturite

laiko“. Vaikas be ypatingo entuziazmo ima knygą tikėdamasis, kad kas nors iš suaugusiųjų vis dėlto susimils ir perskaitys, ar pagrindinį veikėją užmušė, ar jam pavyko išsigelbėti. Namiškiai tai turėtų pastebėti, čia pat pagirti vaiką už norą paskaityti bent keletą eilučių, tačiau ne palikti jį vieną skaityti toliau, o išties ateiti į pagalbą pasidalinus teksto skaitymą: vieną eilutę – vaikas, dvi – jūs. Taip palengva iš techniškojo skaitymo fazės pereinama į turiningąjį skaitymą.

Vaikų psichologės Iskros Daunis metodas

Vieną rytą prabudęs vaikas po pagalve randa laišką nuo Karlsono, kuriame „vyrukas pačiame stiprume“ keletu sakinių praneša, kad nori su juo draugauti, tad paliko jam dovanėlę konkrečioje nurodytoje vietoje. Be abejo, vaikas toje vietoje randa tikrą dovanėlę. Jis tikriausiai įtaria, kad taip namiškiai su juo žaidžia, bet vis dėlto džiaugiasi.

Kitą rytą laukia dar vienas laiškas, jame apie dovanėlę nė žodžio, užtai parašoma, kad Karlsonas norėjo padovanoti bilietus į cirką, tačiau pamatęs, kaip vaikas tampo katę už uodegos, o ta gailiai kniaukia, apsigalvojo. Taigi bilietų šiandien nebus.

Kasdien laiškai tampa vis ilgesni, o perskaitomi jie vis greičiau. Vaikas išmoksta sekti turinį, tad palengva jį užplūsta skaitymo malonumo banga.

Medžiaga iš <http://www.mama.lt>.